

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת
מטות - מסעי

הבטחתי, אבל לא הבטחתי לקיים!

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה

הדבר אשר צוה ה' [ה', ל"ב]

פרשה זו של נדרים ושבועות נאמרה אל ראשי המטות.

שואל ר' שלמה ויזמן זצ"ל - מדוע פרשה זו של נדרים ושבועות נאמרה דווקא ראשונה אל ראשי המטות ולאחר מכן נאמרה אל בני ישראל?

ומסביר - כי על פי רוב ראשי המטות העסקנים והמנהיגים הם אלו שנודרים ומשביעים מביטחים ולא מקיימים הם מועדים לשנות את דבריהם ולחזור בהם מהבטחותיהם לכן הייתה האזהרה ראשונה להם ש"לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה".

מסופר על יהודי אחד שעסק במסחר בניגוד לחוקי המדינה, באחד הימים הצליחו השלטונות לשים עליו יד, והשופטים החליטו פה אחד להאשים אותו ועונש כבד היה צפוי לו. השופטים הוסיפו בפסק הדין שאם ר' רפאל מבארשיד ור' משה מסורן יישבעו כי אותו יהודי נקי מאשמה, הוא ישוחרר לאלתר.

אשתו ובניו של הנאשם באו לפני הרבנים הגאונים שיסכימו להישבע לשקר וכך ישוחרר. ר' משה מסורן הסכים להישבע לשקר ואמר לעצמו מוטב שאובד בגיהנום בשביל להציל יהודי. אך ר' רפאל מבארשיד היה לו צער רב מכך - הוא עמל כל חייו כדי להגיע לשלימות במידת האמת מתוך מסירות נפש, הוא אף נאם ודיבר על עניין זה יומם ולילה, והנה לעת זקנותו יעיד עדות שקר...! אך מצד שני הצלת יהודי ומשפחתו תלויה אך ורק בו...

לילה לפני יום המשפט, ר' רפאל מבארשיד מתפלל לפני הקב"ה ואומר "קחני מהעולם הזה, קח את נשמתי, מה יש לי לחפש בעולם השפל הזה שמלא רמאות... איזה טעם יהיה לחיי אם אוציא מפי דבר שקר" כך בכה והתפלל כל אותו הלילה... והנה שעות אחדות לפני הדיון בבית המשפט, מגיע שליח אל בית הרב לבשר לו - שברוך ה' אותו האיש לא רוצה ששני הצדיקים יעידו עדות שקר בגללו, והודה באשמתו---

אך כאשר פתח השליח את דלת חדרו של הרב, גילה שהוא ללא רוח חיים - -

ללמד אותנו עד כמה האמת הייתה נר לרגליו של הרב מבארשיד זצ"ל, עד אשר היה מוכן למות העיקר לא

רבו של ר' רפאל מבארשיד היה ר' פנחס מקוריץ זצ"ל שאמר בשעה שהתפשטה מגפת הדבר בזמנו, הוא לא פחד כלל, הואיל וידע שאינו מוציא דבר שקר מפיו! אך השקרנים נפלו בשעת המגפה כקש...

זאת עלינו לדעת, כשהנחש שכנע את חוה לאכול מעץ הדעת, הוא חיזק את השקר בעולם ובשל כך נענש שקיצצו את רגליו, מכאן נלקח המקור "לשקר אין רגלים". ואמר ה"חזון איש" - פעמים שאין האדם רוצה לקיים את רצון חברו והוא עונה לו "בלי נדר"... כאילו שעכשיו מותר לו לא לקיים את הבטחתו - זה שהוא לא נדר אין זה אומר שאין כאן הבטחה...

פעם אחת אמרו על עיתונאי אחד שהיה רחוק מדרך התורה והיה כולו שקר, וכשהיה אומר אמת, זה נבע אצלו מתוך טעות...

כאשר נתבונן בכך נראה שהרמאים והנוכלים מפסידים באופן קבע וחייהם אינם חיים, לא מאמינים להם ולכל עסקה או אמירה שיוצאת מפייהם, ותמיד מבקשים מהם על כל דבר שבע ערבים, וגם אז חוששים ומפחדים שמא משהו לא ילך כשורה איתם. וכאשר יאמרו לשקרן שאנשים מפחדים לעשות עמו עסקים, זה ממש ירגיז ואף יקומם אותו, ותמיד יאמר טענות ותירוצים בלי סוף בשביל להצדיק את עצמו...

ר' אברהם מפוריסוב אומר: עיור היה מוכן לכך שכולם יהיו עיוורים כמוהו, הפיסח היה רוצה שכולם יהיו פיסחים כמוהו, אך השקרן דורש מכל העולם רק אמת, ובתוך תוכו רוצה שכולם יהיו שקרנים, ובכל זאת השקרן מכריז ואומר שאין הוא מסוגל לסבול שקר...

המגן אברהם פ' לך לך כותב שבגלל השקר משתנים סדרי הטבע ובאות מחלות על בני אדם, ה'ישמור.

זו הכוונה בפסוק במשלי "הולך בתם ילך בטח" שאדם ההולך בתמימות "ילך בטח", אך "ומעקש דרכיו יודע" זה שמעקם ומבלבל את דרכיו, לבסוף יודע שיתפרסמו מעשיו לכל...

יהי רצון שנזכה להיות אנשי אמת ולהתרחק מן השקר והכזב!

שבת שלום ומבורך!!!

שיחותיו של הרב גדעון ראובן מתקיימות א"ה:

בימי שני - בין מנחה לערבית בביה"כ "תפארת בחורים" רח' יאנוש קורצ'ק 5 קריית יובל. (תפילת מנחה 20 דק' לפני השקיעה)

בימי רביעי - בשעה 20:00 במשרד עו"ד שחר, רח' בזל 5 קריית משה. הציבור מוזמן!

ניתן להאזין לשיחות ב"קול הלשון" 03-6171111 (ע"י זיהוי קולי)

"אור החיים" הקדוש על הפרשה

מדין" שמה רבנו אומר לעם ישראל שלא תהיה בהם מאותה תומאה הסובבת את מדין, אלא יהיו תמיד דבוקים אל הטוב וכך יהיו תמיד למעלה, לכן כתוב "על מדין" שיהיו מעליהם. הרי לנו שכאשר האדם חוטא, חוץ מהעבירה עצמה החטא גורם לו שפלות וירידה ואף הביטחון העצמי שלו יורד.

"וידבר משה אל העם לאמר החלצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו על מדין לתת נקמת ה' במדין" [ג'א.ג]

שואל ה"אור החיים" הקדוש - מה ההסבר בפסוק שנאמר "ויהיו על מדין", היה צריך להיות כתוב 'וילחמו במדין'?

אך האדם אשר נמצאת בו הקדושה, חוץ מהשכר שיש לו בשל המצוות והמעשים הטובים אשר הוא עושה, הוא נמצא בעליה מתמדת עקב מעשיו הטובים.

מסביר ה"אור החיים" הקדוש - כאשר האדם מוסיף לעצמו קדושה, היא גורמת לו לעליה. אך כאשר האדם חוטא, נדבק בו החלק הרע, ואותו חלק רע מפעיל בו את השפלות והירידה. עכשיו נבין מה הכוונה בפסוק "ויהיו על

פניני האלשיך הקדוש בתוך הפרשה

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א.

מצרים, שרבה האמנתם ובטחונם בה' יתברך עד אין קץ. "והוא כי לא אמרו אדוננו משה איכה נצא ממצרים אשר הוא כגן ה', אל המדבר אשר מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו כקורת בית הברד עד אין מספר, ולא מקום זרע ותאנה. וגם בדרך אשר אנו הולכים עד בואנו שמה, אין לחם ואין צידה לדרך, כי אם משארות בצק על שכמנו. ואם הבחורים ובריאים יסבלו, מה נעשה לחולים ולעוברים ולמניקות ולעוללים ויונקים הצריכים דברים זכים ודקים וטובים להשיב נפש. ולא אמרו איה מה שהכינות לאלו, כי אם יצאו בביטחון רב אחר משה ואהרן" ועל כך אמר ה' "זכרתי לך חסד נעוריך" וכו' ולכן בראש כל המסעות בא הקב"ה ואומר שיצאו מארץ מצרים שהוא גן רווה ועוד "לצבאותם" שכולם יצאו (כולל חולים וכו') ולא היה בדיהם דבר אלא "ביד משה ואהרן" מה שיתן להם ה' בזכות משה ואהרן.

"אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם ביד משה ואהרן, ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה'. ואלה מסעיהם למוצאיהם, ויסעו מרעמסס בחודש הראשון..."

מסביר האלשיך הקדוש על פי מדרש חז"ל "משל אל מלך שהלך עם בנו ממסע למסע, ואירעו לבן מיני צרות במקומות אשר חנו בהם, ואחרי כן חזר אביו בכל מקום ומקום מהם, ומצטער בכל אחד מהמקומות אשר נצטער בנו שם, ואומר כאן חלה בני וכאן חשש בראשו וכו' כך במסעות אלו אירע ברובם צרות אשר מצאום בהם, ושב הקב"ה ומזכירם כביכול כמצטער על אשר נצטערו בכל אחד מהמקומות..." ע"כ ולדרך זו רצה הקב"ה להזכיר גם המקומות אשר הטיבו לעשות הישר בעיני ה', והנה אין ספק כי הזכות הגדולה שבכולם היה אשר עשו ביציאת

מעשה שהיה...

הסתכסכת עם רעייתך ובאת לידי כעס, אדם שכועס לא ראוי לעבור לפני התיבה..."

מסופר על ר' מרדכי שרעבי זצ"ל שבאחד הבקרים כאשר הגיע לבית הכנסת "נהר שלום" כדי להתפלל תפילת שחרית, ניגש לחזן ואסר עליו לשמש כשליח ציבור.

הרי לנו שצריך האדם להתנהג בביתו בנחת ובסבלנות יותר מאשר עם אנשים אחרים...

שאל החזן את הרב מפני מה הרב מונע בעדו להיות שליח ציבור? אמר לו הרב בלחשה "הבוקר קודם בואך לתפילה,

מתמודד לכד?
מחפש חכמת חיים?
רוצה כלים
מתאמים לחיים?
מבולבל ומיואש?
יש לך שאלות שלא
היו עליהם
תשובות?

בסיועו דינמיא
יצא לאור חלק ב'
פלטת ספר
052-7151420

מתיקות ועריבות התורה
השקפה נוספת מיפניי. מושלים
נשכחות כריזת חזן יוצר
על חוכמה תמידי תורה נמנעים

"מתיקות ועריבות התורה"
זה לא רק השקפה ומוסר,
זה כשוס דרך לחיים!